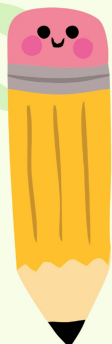

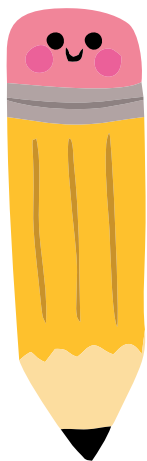
Jihočeský úsměv

2025

Sborník
dětských literárních
prací

Jihočeský
úsměv

2025

pořadatelé:

**Jihočeský klub Obce spisovatelů
Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích
Jihočeský kraj**

16. ročník literární soutěže Jihočeský úsměv

Než se začtete...

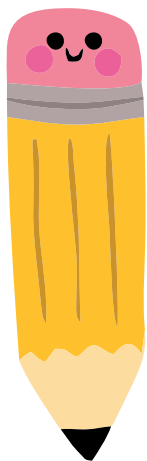
Stalo se už téměř tradicí, že v prvních týdnech a měsících po vyhlášení literární soutěže o Jihočeský úsměv, každoročně pořádané Jihočeskou vědeckou knihovnou a Jihočeským klubem Obce spisovatelů, přichází jen pár prací, takže se zákonitě dostavují určité pochybnosti o konečném výsledku akce. Ale v posledních dnech a dokonce i v posledních minutách před uzávěrkou najednou přicházejí na uvedenou e-mailovou adresu desítky příspěvků a Jihočeský úsměv se tak opakovaně dostává na přední místo v počtu zapojených soutěžících. A to nejen v Jihočeském kraji...

Takže v letošním roce 2025 se do soutěže přihlásilo 179 dětí se 172 pracemi. Jako obvykle mezi soutěžícími převažovaly dívky (127), kterých tentokrát bylo dokonce dvaapůlkrát více než chlapců (52). Své práce poslali chlapci a děvčata ze základních škol i gymnázií a není ani výjimkou, že se do soutěže hlásí i žáci z jiných krajů, jako například z Plzně, Neratovic, Havlíčkova Brodu, Havířova...

Za zmínku ale mimo jiné stojí i početní zapojení některých škol, jako příkladně aktivní ZŠ Týn nad Vltavou Malá Strana se 33 příspěvky, ZŠ Kamenice nad Lipou se 13 zapojenými soutěžícími, Česko-anglické gymnázium z krajského města se 12 pracemi, českobudějovická ZŠ Matice školské, kterou reprezentovali žáci s 10 pracemi, ZŠ Bezdvorská s 8 příspěvky a ZŠ L. Kuby se 7 - obě rovněž z Českých Budějovic, ZŠ Šindlový Dvory si připsala 6 prací, stejně jako písecké gymnázium, českobudějovická ZŠ J.Š. Baara s 5 soutěžícími... Jmenovat bychom mohli ještě celou řadu dalších škol, které zaslaly třeba čtyři, tři, dvě anebo jednu práci. Některá školská zařízení se objevují v seznamech soutěžících opakovaně, ale potěšující je i stále se rozšiřující počet nově zapojených.

Vyzdvihnout lze v této souvislosti nejen pestrý a nejednou i překvapující přehled témat přihlášených prací - od pohádek přes četné fantasy nebo hororové povídky, ale i malá zamyšlení či úvahy na závažná aktuální či sociálně společenské náměty, poetická vyznání, básně... A co bychom rozhodně neměli opomíjet, je i jednoznačně potvrzující povzbuzující fakt a důležité poselství pro pořadatele soutěže, že tyto děti ČTOU...

Hanka Hosnedlová
Jihočeský klub Obce spisovatelů

Jihočeský úsměv

2025

Vítězné
práce

Bohatý a chudý

Žili byli dva bratři. Byli rozdílní jako den a noc. Ten první škarohlíd, pyšný, nečestný a líný, se jmenoval Řehoř. Druhý, veselý, skromný, poctivý a pracovitý, byl Jindřich.

Řehoř bydlel v Chudčicích. Za práci v lese vzít uměl, ale jinak se o nic nestaral. Táhl ho to jen za zábavou. Do chalupy mu teklo a ani ten trakař už nedržel pohromadě. Měl jen svou sekyrku a pilku.

Jindřich bydlel v Bohatých Málkovicích. Měl hezkou malou chaloupku, která byla krásně čistá a bílá zevnitř i zvenku. Pomoc nikomu neodmítl a sousedé ho měli rádi.

Řehoře zlobilo, že se jeho bratrovi tak daří. Myslel si, že je to tím, že sám bydlí v Chudčicích a jeho bratr v Bohatých Málkovicích. Šel tedy k bratrovi a požádal ho, aby si chalupy vyměnili. „Inu, proč ne? Vyměníme si na rok chaloupky!“ souhlasil Jindřich.

Řehoř se už těšil, jak se mu bude dařit. Ze začátku opravdu měl, co potřeboval. Ale vždy, když dostal zaplacené za práci v lese, šel k muzice, hostil štamgasty, hrál karty a peníze se mu rychle rozkutálely. Nu, za pár měsíců se mu žilo stejně nuzně jako předtím. A ani chaloupka už se neskvěla čistotou. Co se rozbilo, nechal ležet. Sousedé brzy poznali, že Řehoř jim s ničím nepomůže, a tak i on zůstal na vše sám.

Za rok se Řehoř vydal do Chudčic za bratrem a nemohl svou chaloupku vůbec poznat. Byla krásně opravená, čistá, v oknech kytičky. „Jakpak se ti vede, bratře?“ ptal se Jindřich. „Inu, nedobře...“ Vše bratrovi vypověděl Řehoř.

„Víš, nezáleží na tom, kde bydlíš, ale jak hospodaříš!“ řekl Jindřich.

Alena Karafiátová, 8 let

Cestování časem

„Mamíííí, koukni, co jsem našla schovaného v knížce O Sněhurce!“ volala malá Kristýnka, když běžela z pokojíčku do obývacího za maminkou. Bez velkého přemýšlení skočila na gauč vedle maminky, která si do té doby v poklidu četla knížku. „To je fotka, když jsem byla maličká a byli jsme všichni u babičky na návštěvě a babička se mnou dělala blbiny. Říkala, že jsem letadlo a pořád se mnou běhala po zahradě a držela mě nad hlavou, jako bych opravdu mohla létat,“ smála se Kristýnka při vzpomínce, kterou téměř před deseti lety zachytila objevená fotografie. „Mami, víš, já si to všechno dobře pamatuju, jaká to byla legrace a jak mě to dovádění bavilo. Ale stejně by bylo bezva, kdybych to mohla zažít ještě jednou. Co, mami? Prosíím...“ A vykulila na maminku své velké prosebné oči. Maminka zaklapla knížku a pohladila Kristýnku s úsměvem po vlasech. „Dobře, zlatíčko,“ usmála se maminka na Kristýnku a pokračovala: „Přines tedy ze skříně v komoře staré přesýpací hodiny a uděláme si výlet do minulosti, ale vrátíme se jen na půl hodinky. Pak musím stihnout připravit doma večeři, aby neměl tatínek po příchodu z práce hlad.“

Kristýnka nelenila, vyběhla rychlostí větru do komory a ve vteřině byla zpět i se starými těžkými přesýpacími hodinami. „Já se tááááák těším, mami!“ volala Kristýnka a tančila s hodinami po pokoji, i když byly pekelně těžké. Maminka Kristýnku zastavila a s vážným hlasem povídala: „Kristýnko, pamatuj si ale, že cestování v čase má svá pravidla. Předem nastavíme přesný den a čas, kam se chceme vrátit, i čas, který v minulosti strávíme. Prožiješ znovu všechny krásné chvíle, ale nemůžeš je nijak ovlivnit. Sama sebe uvidíš zase jako miminko, budeš se jako miminko chovat, ale tvoje mysl a vědomí budou odpovídat tvému dnešnímu věku. Nezapomeň na to,“ připomínala maminka Kristýnce, zatímco si od ní přebírala přesýpací hodiny. „Jasně, mami, však já vím, však necestujeme poprvé. Tak už pojď, já už se nemůžu dočkat!“ tahala Kristýnka maminku za ruku, aby ji popohnala k nastavení hodin.

Maminka tedy nastavila hodiny o devět a půl roku zpět, do období letních prázdnin, při odpolední kávě na zahradě u babičky, přesně na 24. července 2015, kdy slavila Kristýnka svůj první svátek

na světě. Maminka chytila Kristýnku za ruku, druhou rukou držela přesýpací hodiny a kývla na Kristýnku hlavou, aby se také chytila hodin, které pak společně otočily...

V ten moment, jako mávnutím kouzelným proutkem, obě o devět a půl roku omládlý a přenesly se do nastavené doby. Všude panovala dobrá nálada, voněla odpolední káva, svítilo sluníčko a celá rodina se veselila u malého růžového dortu s nápisem „KRISTÝNKA“. Babička běhala všude kolem a starala se, aby nikomu nic nechybělo a hlavně, aby Kristýnka měla neustále na tváři úsměv od ucha k uchu. Tu ji pošimrala na nožičce, tu ji pošimrala na bříšku a netrvalo dlouho, jakmile bylo vše potřebné naservírováno na stůl, už měla Kristýnku v náručí a pádila s ní nahánět vítr po zahradě. A Kristýnka opět létala vzduchem a smála se, napodobovala zvuky letadla a smála se ještě víc, když je napodobovala i babička a společně přistávaly a vzlétaly a zase přistávaly a vzlétaly. Kristýnka se velmi dobře bavila a chtěla babičce říct, jak si tuhle zábavu užívá, ale ať skládala věty jakkoliv, nikdy ze sebe nevydala ani jednu smysluplnou hlásku. To bylo pořád samé „gů, gá, brrr, bác“, ale nic z toho, co si tak moc přála vyslovit, neslyšela. Vzpomněla si na maminku a pravidla cestování v čase a uvědomila si, že bohužel nemůže s babičkou vést rozhovor, a tak si dál jen užívala radostné chvílky na zahradě... když najednou si babička vzpomněla, že z Kristýnky bude záchranářský vrtulník hasičů a bude pomáhat při hašení požárů. Ou já, na tuhle pasáž hry už Kristýnka dávno zapomněla. Babička totiž Kristýnce vždycky namočila nožičky do bazénu a Kristýnka pak kopala mokřýma nožkama a pomáhala hasit požáry v přírodě. Jenže... babička a děda byli veeeelcí otužilci a teplota vody v jejich bazénu se rovnala asi tak teplotě vody v ledovém oceánu. Brrr, už teď byla Kristýnce zima, a to ještě ani k bazénu s babičkou nedošly. A tak se pustila do křiku: „Babi, ne, nedělej to! Kristýno, ty se pořád nesměj! No tak, babi, vždyť je to jak led. Kristýno, ty se tomu netlem, když tě to studí!“ okřikovala Kristýnka střídavě babičku a sebe samu. Ovšem neslyšel ji nikdo, tyhle myšlenky se jí jen honily hlavou, ale do děje zasáhnout nemohly. A tak zábava pokračovala, všichni se nadšeně smáli, Kristýnka přistávala střídavě v bazénu a střídavě kropila nožičkama kytičky, když najednou... „To ne, to ne, to neeee!“ začalo

se Kristýnce honit hlavou. Voda byla studená, čas ubíhal a Kristýnka si na počest svého svátku před dováděním s babičkou s každým členem oslavy připíjela lahodným čajem. takže.... „Já snad budu muset použít plínu! Vždyť je mi deset, to neee!“ zděsila se Kristýnka a úlekem zprudka otevřela oči.

Kristýnka se chvíli rozhlížela kolem sebe, pak rychle vyskočila z postele, zaběhla do komory, prohledala police, přendávala jednu věc přes druhou a usilovně hledala staré přesýpací hodiny. Nebyly však nikde! Náhle za sebou uslyšela Kristýnka tiché kroky. Když se opatrně bojácně ohlédla, uviděla rozespalou maminku v županu. „Copak to tu vyvádíš, Kristýnko? Ty máš snad hlad?“ ptala se rozespale maminka. V tu chvíli se Kristýnce vybavil její rozhovor s maminkou ze včerejšího večera, kdy u fotografie Kristýnky s babičkou z jejího prvního svátku vzpomínaly na babičku, která by dnes měla narozeniny, a Kristýnka prozradila mamince, že se jí po babičce občas stýská. Maminka jí tedy včera večer poradila, aby si vzala fotografii babičky pod polštář, že se jí o ní bude v tento vzácný den třeba zdát.

A přesně to se stalo...

Eliška Třísková, 10 let

Kouzelná květina

Před mnoha a mnoha lety, když Jan Amos Komenský, učitel národů, putoval z Amsterdamu v Holandsku, nesl si v kapse cibulky vzácného tulipánu. Když procházel přes Čechy směrem na Moravu, přepadl ho hlad. Posadil se pod strom a občerstvil se. Jenomže jak tak jedl, nevšiml si, že mu jedna cibulka z kapsy vypadla. Cibulka se pod stromem zakořenila a dlouhá léta se schovávala pod zemí.

O tři sta padesát let později nastalo velmi teplé jaro. Byly to ideální podmínky pro to, aby cibulka vyrostla. A taky že ano, vyrostla. Z cibulky vyrazil zelený stonek a na jeho konci vykvetl nádherný, ale trochu podivný květ tulipánu. Uvnitř byl bílý, z bílé přecházel do oranžové, z oranžové do fialové a podél okraje byl černý.

O rok později se obec rozhodla tam postavit školu. Zeď byla plánovaná přesně v místě, kde rostl tulipán i strom. Nejprve se zedníci pokusili odstranit tulipán, což bylo nemožné, protože rostlina byla kouzelná a nezničitelná. Když s tulipánem neuspěli, pokusili se pokácet strom, ale kouzelné kořeny květiny a kořeny stromu se spojily, takže strom bylo také nemožné zničit.

Školu nakonec postavili okolo tak, že strom i tulipán stály na zahradě školy. Jenže tulipán měl ještě jednu mocnou vlastnost. Každého, kdo se k tulipánu na metr přiblížil, přepadl neодолатelný pocit si k tulipánu přičichnout. A když si čichl, dokázal už do konce svého života mluvit jen a pouze pravdu.

Poprvé se to stalo, když šla třídní učitelka 4. třídy, paní Skálová, okolo. Zrovna četla učebnici, nedívala se na cestu, zakopla o kámen a spadla hned vedle tulipánu. „Do prkýnka!“ zvolala paní Skálová, protože jak upadla, vylila si kávu. Paní učitelka vstala a z ničeho nic si potřebovala čichnout k tulipánu. Přičichla a najednou ji začala pekelně bolet hlava. Došla za paní ředitelkou a poprosila ji do zítřka o volno. Paní ředitelka svolila a paní Skálová vyrazila domů.

Druhý den ráno přišla učitelka Skálová do své třídy a nastal její normální den v práci. „Hej, Honzo, dej mi ten penál!“ zvolala Anička, když jí zlobivý Honza jako každý den sebral penál a běhal s ním po třídě. Paní učitelka pozorovala, jak Anička honí Honzu a ostatní kluci skáčou po lavicích - hrají si totiž na parkuristy.

Skálová je většinou ten klidný a milý typ učitelky, který se snaží žákům porozumět a každé ráno jim říká, jak je ráda zase vidí... Doted' se ale jen přetvařovala, a protože si včera čichla k tulipánu, další lži už nebyly možné. „A dost!“ zakřičela tak hlasitě, že ji snad slyšeli i v Praze. „Už vás všech mám až po krk!“ Třída zpozorněla, na tohle nebyl nikdo od paní učitelky zvyklý. „Už na to nemám nervy! Čtyři roky vás den, co den učím, jsem na vás milá, hodná a nemám za to žádný vděk! Za čtyři roky jsem vám nedala žádný velký těžký test, úkoly jednou týdně a takhle mi to oplácíte?“ křičela Skálová.

Když na celou třídu vykřičela, co si o nich myslí, do místnosti vtrhla paní ředitelka. „Co se to tu děje?“ zeptala se paní Skálové. „Už na ta děcka nemám,“ odpověděla učitelka, „takže dávám výpověď!“ - „Cože?“ zvolala paní ředitelka. „To myslíte vážně?“ - „Ano! A konečně si splním sen. Otevřu si květinářství!“ řekla paní Skálová a odešla.

Podobné případy záchvatů upřímnosti se ve škole děly častěji a častěji. Paní ředitelce to už bylo divné a po nějaké době si to konečně začala spojovat s podivnou rostlinou na školní zahradě. Jednoho dne si šla tulipán důkladněji prohlédnout, čichla, a když nemohla lhát, hned jí došlo, v čem je kouzlo květiny. Svolala rodičovskou schůzi, kde řekla, co se děje. O pravdomluvném tulipánu se ten den dozvěděla celá vesnice. Tulipán se po nějakém čase dokonce stal součástí křtin, kdy dali k tulipánu čichnout dítěti brzy po narození, aby už bylo navždy pravdomluvné.

Brzy byla pravdomluvná celá vesnice. A je pravdomluvná dodnes. Občané se tam mají moc dobře, nelžou si, nepřetvařují se, zkrátka žijí v pravdě. Škoda jen, že nikdo neví, kam se poděly zbývající cibulky z kapsy Jana Amose Komenského. Možná by se hodilo je rozesadit po světě...

Sofie Muchnová, 10 let

Golfista

„Ta jamka byla úžasná! Mohu se zeptat, s kým mám tu čest?“ Postarší muž s prošedivělými vlasy a brýlemi stál na veřejném minigolfovém hřišti na okraji malého francouzského městečka. Tázaný byl mnohem mladší, středně vysoký s atletickou postavou – zřejmě zkušený golfista. Nejistě přešlápl. „Jmenuji se Leonardo Briand,“ odpověděl pomalu. „Hrajete výborně. Vy jste profesionál?“ Leonardo zavrtěl hlavou. Pak zdráhavě dodal: „Proč se ptáte? A kdo vůbec jste?“

Leonardo vešel do svého bytu. V ruce držel navštívenku od muže, se kterým se setkal na minigolfovém hřišti. Znovu a znovu si navštívenku prohlížel. Muž se jmenoval Robert Gastini. Byl režisérem a nabídl Leonardovi účast na jeho filmu, protože potřeboval do několika speciálních záběrů člověka, který výborně ovládá minigolf. Podle scénáře záběry nebyly ve filmu tolik důležité, jednalo se o doplňující scény. Měl vlastně kaskadérskou roli, kde nahrazoval hlavního hrdinu. Zřejmě šlo o to, že hlavní herec není golfistou, a tak potřebovali do těchto krátkých záběrů zkušeného golfistu, který potřebný výkon předvede za něho, aniž by o tom diváci filmu věděli. Režisérem nabídnutá suma Leonardovi vyhovovala a doufaje v zajímavý zážitek a poznání nových lidí, nakonec nabídku přijal.

Scény, ve kterých měl vystupovat Leonardo, se natáčely na prostorném soukromém minigolfovém hřišti. Režisér ho sem dovezl svým novým nablýskaným mercedesem. Spolu s ním jel v autě také režisérovův asistent. Leonardovi byl okamžitě sympatický a brzy se s ním spřátelil. Jmenoval se Forrest a pocházel z Anglie. Byl to chlapík vysoké štíhlé postavy a měl velmi krátké světlé vlasy. Zdálo se, že také on golfu celkem rozumí. Na hřišti vysvětlil režisér Leonardovi pokyny. Jeho „úkolem“ v každém záběru bylo strefit jamku na dvou drahách hned na první ránu (takzvaný hole in one). Toho dne se však natáčení ještě nekonalo, a tak odvedl režisér Leonarda do nedalekého luxusního hotelu, kde měl Leonardo zajištěný pobyt. Pak mu režisér podal docela malý klíč a vysvětlil mu, že s nimi

může chodit na minigolfové hřiště a trénovat tam. Pak dodal: „Doufám, že mě nezklamete!“ S těmi slovy za sebou zavřel dveře a nechal Leonarda v pokoji samotného. Nezklame ho! Vzal onen malý klíč a vyrazil směrem ke hřišti.

Další den se scény natočily. Režisér Leonardovi podrobněji vysvětlil, že záběry budou ve filmu pro atmosféru, kdy se diváci více vžijí do scény, kde hraje golfista na minigolfovém hřišti za já-sotu přihlízejících. Leonardo měl vlastně nahrazovat hlavní roli v záběrech, kde byl třeba zkušený golfista a zároveň nebylo rozeznat, že se jedná o jiného herce, neboť mu nebylo vidět do obličeje. Ačkoli Leonardo hrál ve scénách sám, scény budou dokonale sestříhány a záběr se bude často měnit na tleskající fanoušky, kteří ve skutečnosti budou na jiném místě. Leonardo tím byl ohromen, zároveň byl však také rád, neboť před tolika lidmi by se nedokázal správně soustředit. Leonardo se podle domluvy sešel s režisérem v jídelně hotelu a potom společně včetně Forresta vyrazili na hřiště, kde již měly být scény natočeny. Leonardo měl s sebou svou vlastní golfovou hůl. Byl hodně nejistý. Ačkoli včera večer pilně trénoval a věřil si, teď se však velmi obával, že se nebude moct soustředit, vše pokazí a režisér ho vyhodí. Došli na hřiště. Po seznámení s filmovým štábem se Leonardo postavil na určenou pozici před první, středně těžkou dráhu. Režisér mu znovu zopakoval pokyny a ujistil ho, že je samozřejmé, že scéna (zvláště tato) se nemusí povést hned na první pokus. Potom se všichni dostavili na svá místa a natáčení začalo.

Leonardo se rozpřáhl. Všechny obavy rázem opadly. Stál přece na minigolfovém hřišti. Na místě, které mu bylo tak blízké. Na místě, které mu umožňovalo projevit svůj talent. Tento naučený odměřený pohyb učinil nesčetněkrát. Mistrnou, sebejistou ranou odpálil míček, který takřka letěl nad drahou. Dopadl na sráz malého kopečku, po kterém sjel a pomalým tempem se blížil k jamce. Míček dojel až k jamce, do které následně zapadl. Natáčení bylo přerušeno. Mezi štábem začal živý hovor. Pak došel režisér k Leonardovi, položil mu ruku na rameno a pronesl: „Skvěle, pane Briande. Držíte se, tak se držte dál. Doufám, že se vám to vydaří znovu.“ Přitom ukázal prstem na mnohem těžší dráhu vedle.

Leonardo vešel do svého pokoje a zavřel za sebou dveře. Usedl na měkkou postel a přemýšlel. Byl opravdu šťastný. Právě využil toho, jak ukázat svůj velký talent před ostatními. První jamku hned na první pokus, tu druhou – těžší – na sedmý. Našel Mp3 přehrávač a pustil svoji nejoblíbenější skladbu. Byla to píseň s názvem „Green Light for Life” od skupiny RAINY DAY. Leonarda v tu chvíli napadlo, že by se hodila do toho filmu. Čím déle ji poslouchal, tím více byl přesvědčen, že skladba se do filmu opravdu hodí, a tak předložil svůj nápad režisérovi a nechal ho píseň si přehrát a promyslet to. Domluvit použití skladby do záběru šlo překvapivě snadno. Režisér s písní souhlasil, domluvil setkání s kapelou a ředitelem firmy, která jejich alba vydávala, a dokonce se nabídl, že sám zaplatí autorská práva. Také Leonarda další den dovezl k ředitelovi oné firmy. On i kapela ihned souhlasili s použitím jejich písně, a to dokonce bez poplatku. Ředitel firmy byl velmi ochotný a členové kapely byli nadšení, že někdo ocenil jejich píseň a využije ji do filmu. Poté odjel s Forrestem a režisérem opět zpátky. Když došli do hotelu, Leonardo si vzpomněl, že si v autě omylem nechal svůj kufřík. Režisér mu okamžitě ochotně podal klíčky a Leonardo rychle došel k autu, kde si vzal svůj kufřík. Opatrně zase zavřel dvířka a pečlivě zkontroloval, že je auto zamčené. Znovu se vrátil do hotelu, kde si od něho režisér s úsměvem klíčky opět převzal. Asi v půl desáté večer, když byl Leonardo ve svém pokoji, ozvalo se zaklepání. Leonardo otevřel dveře. Stál v nich režisér. „Na mém autě jsou zezadu na kufru jakési škrábance. Podezření padlo samozřejmě na vás, neboť jste si z něho šel vyzvednout svůj kufřík.“ „Ničeho takového bych se nikdy nedopustil, pane; věřte mi,“ hájil se Leonardo, ohromen touto zprávou. „Věřím vám, pane Briande. Nezbyvá než čekat na odhalení pravého pachatele. Dobrou noc přejí.“ „Dobrou noc...”

V noci se Leonardo probudil. Za dveřmi slyšel jakési kroky. Domníval se, že někdo jde na toaletu. Kroky však neustávaly. Zdálo se, jako by nějaká osoba na chodbě chodila sem a tam. Nevydržel to a vyšel na chodbu. K jeho překvapení byl na chodbě Forrest. „Co tu děláš?” ptal se Leonardo nechápavě. Forrest se na něho s tajemným výrazem otočil a promluvil: „Je načase, abych ti něco

vysvětlil. Předtím, než režisér narazil na tebe, domluvil jsem si s majitelem hřiště – který také hraje výborně minigolf – že když on dostane roli onoho golfisty, dostanu dokonce dvacet procent jeho výdělků. To by mi umožnilo okamžitě uprchnout do Ameriky. Režisér do této role investoval hodně peněz – všechny scény ve filmu musí být dokonalé, a tak mu nevadí nabídnout i té nejméně důležité roli slušnou částku. Avšak režisér napřed nesouhlasil, nepřijde mu dokonalé přidělit tu roli samotnému majiteli hřiště, a tak jsme všude pátrali po talentovaném golfistovi. Až jsme narazili na tebe. Pro režiséra jsi byl ideálním člověkem pro onu roli. Nejenže výborně hraješ, ale hlavně nemusel za tebe platit tak moc (ačkoli ti i tak vyplatil celkem hodně), protože nejsi profesionál! A potom, když ti režisér ochotně povolil tu pitomou písničku do té scény, řek jsem si, že už ti dává až moc prostoru ve filmu. Naštval jsem se a poškrábal to auto! Podezření samozřejmě padlo okamžitě na tebe, a ty jsi neměl alibi. Avšak režisér je přesvědčen, že jsi to neudělal, protože ti věří. Hodně ti věří. I kdybys mu podpálil barák či co, skálopevně by byl přesvědčen, že jsi to určitě nebyl ty. Jestli naše přátelství bylo někdy skutečné, teď už není. Nic se nezdařilo, ale teď už je po všem. Sbohem, nespravedlivý živote!“

Po těch slovech Forrest vyndal jakousi pilulku a před Leonardem, který stál jako omráčený, vhodil si onu pilulku do úst. Záhy se bezvládně sesunul k zemi.

O půl roku později byl Leonardo ve svém bytě. Film již byl dokončen a slavil úspěchy. Leonardo často vzpomínal na Forresta, člověka, který neunesl tíhu života a vydal se nesprávnou cestou. Náhle se ozval zvonek. Otevřel dveře, a v nich stál pošťák. Převzal od něho jakýsi balíček. Donesl si ho na stůl a rozbalil ho. Uvnitř bylo nádherné CD s novými skladbami od skupiny RAINY DAY. Přečetl si papír, jenž byl u CD přibaleno.

„Mnohokrát děkujeme za to, že posloucháte naše písně a jednu jste dokonce použil do filmu. Film je velmi úspěšný a naše skladba teď také. Znovu děkujeme a zasíláme nové unikátní CD. Doufáme, že i tyto skladby Vás potěší.“

Dole byly připsány podpisy všech členů kapely. Leonardo si znovu prohlédl CD a přelétl očima seznam skladeb napsaný zezadu

na krabičce. Zarazil se u poslední písničky a usmál se. Nesla název „Golfista“.

Maxmilián Dudík, 12 let

Na soutoku Vltavy s Malší

Už je to dávno, co jsem byla u soutoku Vltavy a Malše. Zajímalo mě, jak vypadá říční voda v noci. Ve dne ji znám dobře, blýská se a hází na kolemjdoucí odlesky v barvách slunce, ale jaká je za svitu měsíce a hvězd?

Zbývalo mi pár kroků, zaslechla jsem, jak Černá věž odbíjí půlnoc. Ucítla jsem divný pach, ale nevěnovala jsem mu pozornost a šla dál. Mírný vítr mi nadzvedl vlasy, začalo poprchávat. Dnes měsíc nevyšel, oblohou se proháněly mraky. Tu temnou noc jsem stála opřená o zábradlí a hleděla do temné vody. Její hladina vypadala jako z černého skla. Dlouho jsem se ani nepohnula. Z podivného okouzlení mě vytrhlo až odbíjení jedné hodiny ranní. Uvědomila jsem si, že jsem na tom temném místě už dlouho a že je čas odejít.

Chci odejít, ale nemůžu odtrhnout svůj zrak od toho místa, místa kousek před mnou. Začínám se bát. Cítím, jak mi srdce buší jako o závod, přesto ale nemůžu přestat tam hledět. Černá věž odbíjí. Stále se nemohu pohnout. Z vody se na mě dívají oči. Jsou červené! A dívají se přímo na mě! Vpíjí se do mě pohledem. Najednou se vynořila celá hlava. „Bože!“ vykřiknu. Konečně se přiměju k pohybu. Utíkám, co mi nohy stačí. Neohlížím se, běžím... Dochází mi dech. Plíce pálí, nohy jako z olova. Schovám se do stínu nejbližšího domu a nakouknu za roh. Čekám nějaké stvoření, čekám svého pronásledovatele. Na co vlastně čekám?

Tiše, prosím, ať mě to nenajde. Pomalu a potichu se odlepím od kamenné zdi a odcháším, ale koukám se pořád za sebe. Nevšimnu si klacíku na zemi. Šlápnu na něj. Křup! Slyším, jak to něco začne brblat a šourá se to směrem ke mně. Chci utéct, ale... Panebože to je vodník! proletí mi hlavou.

Dívá se na mě svýma červenýma očima a šeptá: „Neutíkej, neutečeš! Víš, jak dlouho jsem tě pozoroval? Každý tvůj krok, každý dech... voda mi tě ukazovala. A čím víc jsem tě viděl, tím víc jsem chtěl být s tebou, má jediná, má vyvolená!“

Je chladno, třesu se zimou, prohlížím si své promodralé ruce, vidím jasně jejich žilkování, nehty fialové. Sáhnu si na vlasy, jsou mokré. Vidím kolem sebe rákosí spletené do jakéhosi koše, který je

přípevněný ke dnu. Občas kolem mne proplave kapr nebo jiná ryba, kterou nedokážu pojmenovat, v přírodopise jsem nikdy moc neperlila. Neperlila? No jo, jak to, že neperlím? Jak to, že mi od nosu nestoupají bublinky, když jsem evidentně pod vodou? Vždyť nejsem vodník ani ryba! Všimnu si, že kolem mě je nějaká bariéra. Rukama tápu kolem sebe, a když se jí dotknu, trochu ustoupí, ale pak se zase vrátí na své místo, jako by byla gumová nebo spíš silikonová, protože je naprosto čirá.

Cítím na sobě něčí pohled. Je mi nepříjemně. Je tam, dívá se, pozoruje mě. Připadám si jako zvířátko zavřené v kleci. Mluví, aniž by pohnul rty. Čím více mluví, tím více jeho oči září, mění se jejich odstín, od krvavě rudé přechází v purpurovou. „Tady jsi v bezpečí, zůstaneš tu se mnou. Budu se o tebe starat.“

Hlavou mi běží myšlenky. Zírám na něj. Co bych já dělala pod vodou? Proč bych tu zrovna já měla žít? A co řeknu doma? A uvidím ještě svou rodinu? Proč si vybral zrovna mě? Potřebuju co nejrychleji vymyslet plán. Nechci tu zůstat ani o minutu déle. Rozhlížím se. Pod hladinou prosvítají sluneční paprsky. Venku začal nový den. Právě se nedívá, zabývá se něčím u dna, asi něco hledá. Odrazím se a kopu nohama, jako by mi šlo o život. Vlastně mi o život jde! Jsem u hladiny. Bublina praskne a já se nadechnu čerstvého ranního vzduchu. Nad sebou vidím most. Vždyť to je most na soutoku Vltavy a Malše! Plavu rychle a z posledních sil se vydrápu na břeh...

Probudím se, mžourám do světla. Jak jsem se dostala do postele? Koukám nejistě kolem sebe, pořád ještě si nejsem jistá, jestli je to sen nebo realita. Znejistím sama sebe a v hlavě mi běží otázky. Byla jsem pod vodou? Mluvila jsem s vodníkem? Byla jsem jeho vyvolená? Sáhnu si na vlasy, jsou navlhle.

Přesvědčím sama sebe, že to byl jen hoodně živý sen. Vlasy není třeba řešit. Ustelu si postel a pak si dám sprchu. Ta pomůže vždycky! Mluví sama k sobě.

Cože? „Co to je?“ pokojem se nese vyděšený výkřik. Stojím jako opařená. Na bílém prostěradle se leskne rybí šupina.

Magdalena Strnadová, 12 let

Oli

Malý chlapec Oli žije ve vesnici jménem Hánah se svou rodinou a s dalšími vesničany. Tato vesnice nikdy neměla dostatečné vzdělání ani prostředky, aby se naučili číst a psát. Byli odříznuti od zbytku civilizace. Žili spíše způsobem života, jakým tenkrát žili středověcí vesničané. Z nevysvětlitelného důvodu neuměli ani mluvit. Nebylo to ale tak, že by neuměli říkat slova. Obyvatelé Hánah ze sebe nikdy za život nevydali jedinou hlásku. Dorozumívali se obrázky, které kreslili buď na tabulku nebo do písku.

Bohužel tohle nebyly všechny problémy vesnice Hánah. Obyvatelé se živili zemědělstvím a chováním dobytka. Ve vesnici byl vždy jen jeden kovář, jeden švec, jeden mlynář a pět lovců. Oliho rodiče Kóra a Rélo byli zemědělci. Jejich rodina měla za domem pole se zeleninou a obilím. Obilí nosili mlynáři jednou za čas, aby jim udělal mouku a Kóra mohla tedy upéct každý týden pár bochníků chleba pro celou rodinu. Pokud neměli chleba, živili se zeleninou. Jednou týdně měli obyvatelé vesnice jednoho zajíce pro rodinu.

V Hánah se žilo ani ne dobře, ani ne špatně. Obyvatelé měli to, co potřebovali, aby přežili, a víc než potřebovali, nikdy nezbylo. Lidé ve vesnici pracovali od rána do večera. Nikdo z nich neměl pojem o čase, ani nevěděl, že něco takového existuje. Takže prostě pracovali, dokud se nezačalo stmívat.

Skoro celá vesnice byla obklopena obrovskými skalami, takže se žádný z vesničanů nikdy nemohl dostat ven. Před vesnicí byl obrovský kopec a nahoru se táhla dlouhá cesta. U této cesty vzhůru bylo jejich obrazovou řečí na ceduli napsáno „nevstupovat“. Vedle ní stál velký sloup s mohutným zvonem, který byl slyšet po celé vesnici, když se rozezněl. Tento zvon využívali pro jednu důležitou věc. Pokud se vesnici nedařilo a hladověli, mohli poprosit jejich boha Garůma, který sídlil na vrcholu kopce.

Na vrcholu kopce byl vidět klášter. Sotva se to ale dalo poznat, bylo to víc než kilometr cesty přímo nahoru po strmém svahu. Když na zvon zazvonili, další den sešel dolů Saráma, což byl Garůmův posel. Vždy když přišel, žádal po lidu dobytek a úrodu. Další den se lidem opět začalo pomalu dařit a opět měli co jíst.

Jednoho dne přišel Saráma do hladovějící vesnice, rozevřel svi-

tek a postupně lidem ukazoval, co chce Garůma za služby tentokrát. Oli tomu nevěnoval až takovou pozornost, spíš si čmáral do pís-ku. V momentě, kdy slyšel, jak posel zavinuje svitek a dává si ho do kapsy, se podíval směrem k němu. Posel vedl na provazu jeho oblíbenou krávu Hali a odváděl ji jako dar bohu. Oli na něj nemohl zavolat, protože nemluvil, a jít za ním taky nemohl, protože by tím urazil boha a jeho vesnice by hladověla dál. Přemýšlel v panice, co udělá, a pak ho to napadlo. Pokusí se projít po cestě v noci, když Garůma spí, dostane se do kláštera. Pomodlí se k němu a domluví mu, aby si vzal jinou krávu, že tuhle má až moc rád.

K půlnoci, když celá vesnice spala, se Oli vydal zachránit Hali. Musel projít bodláčím, po uschlém jehličí i po oblázcích, které mu krásně hrály bosé nohy. Když se Oli dostal ke klášteru, zarazil se. Co když tím Hali nepomůže a Garůma se rozzlobí a všechno bude moje vina. Nakonec se ale odhodlal zachránit svoji kamarádku. Otevřel obrovské dveře a vkročil do místnosti, kde... nic nebylo. Viděl jenom posla, jak spí na posteli a vedle něho je klec s Hali. Opatrně se přiblížil k poslovi a probudil ho. Hodlal mu říct, že udělá cokoliv, aby zachránil Hali.

Ten, když ho spatřil, vykulil na něj oči a chytl ho za ruku. Následně ho za ruku vyzvedl do vzduchu a promluvil na Oliho pro něj neznámou řečí: „Čekal jsem, kdy jeden z vás hloupolidí nepochopí ceduli nevstupovat. Ty chceš tu krávu, že ano?“ Oli nevě- děl, čím to je, ale najednou rozuměl poslovi každé slovo. Oli přikývl hlavou a doufal, že ho už posel položí, ale ten ho držel dál. „Kde je Garůma, chci s ním mluvit.“ Oli netušil, jak to, že najednou dokáže mluvit i rozumět. „Kamaráde, žádný Garůma není, jste jenom dosta- tečně naivní.“

„Ale... ale jak to, že se nám potom daří líp když Garůmovi obětujeme dary,“ nechápal Oli. „Všechno to máte v hlavě, když máte pocit, že vám Garůma pomůže, tak se začnete více snažit. Není to magie, je to lidské podvědomí. A ty toho víš nyní až příliš. Budu tě mu...“. PRÁSK. Hali se povedlo dostat z klece a vši silou narazila hlavou do Saráma, který se začal kutálet z otevřených dveří kláštera dolů, až nakonec spadl do trní a omdlel. Oli objal svou krávu, nasedl na ni a vydali se rovnou směrem k vesnici všem říct pravdu a dostat je ven z téhle velké lži.

Pavel Mikulášek, 13 let

Léto

Nesnáším léto. Neberte mě špatně. Dlouhé dny a teplé počasí je bezkonkurenčně nejlepší část roku. S představou, že léto je automaticky čas štěstí a svobody, ale ne zcela souhlasím.

Pro drtivou většinu lidí tento čas značí svobodu, volnost a klid od povinností školy. Ale jen málokdo zvládne otevřeně přiznat, že i léto může být těžké. Že právě to, co má být čas radosti a odpočinku, v sobě může skrývat jistý pocit prázdnoty a nejistoty.

Během školního roku má člověk pevně daný rytmus a řád. Každý den vstává, ví, co ho čeká. Má plán, povinnosti a úkoly. I přestože to často bývá náročné, přináší to určitý pocit jistoty. Všechno je tak, jak má být. Ve chvíli, kdy ale přijde léto a s ním dva měsíce prázdnin, se tato struktura náhle rozplyne. Ráno už nezvoní budík, nikdo nic nepožaduje a čas se rozprostře do nekonečna. Zní to krásně, ale právě tato svoboda může být pro mnoho lidí matoucí. Člověk se najednou ocitne sám se sebou a svým volným časem, což nemusí být vždy jednoduché.

Jedno mé léto právě takové bylo. Na konci školního roku hlava plná nápadů, co všechno přes léto budu dělat. Najít si nové koníčky, trávit čas s rodinou a přáteli, jednoduše si užít letní čas, jak jen to šlo. Ale když letní prázdniny doopravdy přišly, vše dopadlo jinak. Přátelé odcestovali, počasí bylo proměnlivé a já většinu svého času trávila doma. Postupně byl každý den jako ten předchozí. Těžko mi šlo rozeznat, co se v jaký den stalo. V těchto momentech mi došlo, jak učinit pro mě prázdné dny produktivnější.

Člověk si často myslí, že volno znamená svobodu. Jenže svoboda není o tom, že nemusíme nic dělat. Je spíše o tom, že si musíme vybrat, co dělat chceme. A to může být překvapivě těžké. Když najednou nemáme žádné povinnosti, musíme si sami určit, co pro nás má smysl. To nutí člověka přemýšlet o sobě. O tom, co ho v životě baví, co chce dokázat, nebo kam v životě směřuje. Léto mi tak ukázalo, že i prázdnota může být důležitá. Místo neustálého spěchu si musíme udělat čas na přemýšlení o tom, co chceme dělat dál. Učit se novým věcem jen tak pro radost, abychom mohli lépe poznat sami sebe.

Když se dnes ohlédnu zpět, vidím léto jinak. Není vždy snadné,

ale zvládne nás naučit spoustu důležitých věcí. Ne každý okamžik musí být naplněný akcemi a zážitky. Někdy má velkou hodnotu i ti-cho, nuda, chvíle o samotě. Skutečný odpočinek není jenom o nic-nedělání, ale o nalezení rovnováhy mezi klidem a aktivitou.

A tak léto pro mě má i jiný rozměr než pouze bezstarost-né období. Je to čas, kdy se člověk může setkat sám se sebou. A to bývá někdy ten nejtěžší, ale i nejdůležitější zážitek ze všech.

Běta Pecková, 14 let

Obrázky z Vietnamu

Sleduji davy cestujících, které proudí mnoha směry. Vidím různé národnosti a věk. Všichni mají sbalené ty nejdůležitější věci v kufrech, taškách nebo batozích a spěchají. Do kterých koutů světa asi všichni míří? Moje rodina je také připravena ke startu, letíme do Vietnamu, kde se budeme zdržovat příštích pět týdnů. Určitě nás nemine cestování po turistických destinacích, koupání v moři a návštěvy široké rodiny.

Po dlouhé dvanáctihodinové cestě letadlem jsme nakonec skončili před letištěm Nội Bài. Pocity horka a vlhkosti mě po vystoupení z příletové haly ochromily. Za malou chvíli už sedím v malém pokojíčku u strýce se zapnutým větrákem a klimatizací, mám se dobře. Zvenčí se ozývá troubení klaksonů a vrčící motory, což je pro země východní Asie typické.

O týden později nás najdete v hotelovém lobby na ostrově Phú Quốc, známém pro své nádherné pláže, aquaparky a místní safari. I na tato místa se plánujeme během pár následujících dnů podívat. Druhý den lezu líně z postele a za dvě hodiny se rozhlížím v nejdelší třílanové lanovce na světě vedoucí z Phú Quôcu na vedlejší ostrov s aquaparkem a zábavním parkem. Večer byl v našich plánech Kiss Bridge, s krásným pohledem na moře a západ slunce.

Další den byl program dost klidný. Modrá obloha a pražící slunce zpomalilo rytmus našeho cestování. Koupeme se v krásně teplém moři, voda je průzračná a chvíle mezi plaváním vyplňujeme povarováním se na pláži. I to k prázdninám patří. Poslední ráno probíhalo na severu ostrova, v dalším aquaparku a na různých horských drahách, které prověřily odolnost mého žaludku. Celou dobu si všichni vychutnávali mořské plody lovené ze zdejšího moře. Mořské plody, s výjimkou šneků, nenávidím, tudíž jsem tuto pochoutku vynechal.

Poté nás čekal trajekt zpět na poloostrov Západní Indie. Zjišťuji, že trpím mořskou nemocí. Mohu potvrdit, že to není nic příjemného. V největší metropoli Vietnamu, Ho Či Minově Městě také známém jako Saigon, jsme navštívili příbuzné, obdivovali výškové budovy, včetně té nejvyšší v celé zemi a procházeli různé rušné ulice, které ani pozdě v noci neutichaly. Nezklamal nás ani Palác Nezámě...

vislosti, sloužící dříve jako sídlo prezidenta Jižního Vietnamu či Muzeum vietnamské války, ukazujícím strašlivé činy, které se děly v minulé době. Hlavním druhem přepravy jsou zde elektrické taxíky. Městská doprava a vůbec dopravní infrastruktura tu není tak dobrá jako v Evropě, ani přes různé projekty, jako metro v Hanoji. Další odlišná věc v dopravě oproti Evropě jsou skútry. Vietnam totiž patří mezi země s nejvyšší hustotou skútrů na počet obyvatel. Obyčejem se stalo i neustálé trubení, které nikdy nepřestává a vrývá se mi do paměti jako typická melodie země předků.

Poslední zastávka se nacházela v pobřežním městě Quy Nhơn. Pláže lemující celé pobřeží dokreslovaly místu snový pocit. Návštěva okolních ostrovů známých pro své dechberoucí písčné pláže nás neminula. Cesta na sever nočním autobusem se vyznačovala příšernou kvalitou silnic. Pokud bych se včas nepřipoutal bezpečnostním pásem, asi bych přišel o hlavu. Do Hanoje jsme nakonec dorazili brzy ráno.

Na této dovolené mi neunikly různé rozdíly mezi Českem a Vietnamem. Jeden z nich je třeba to, jak moc rodinných příslušníků žije v jedné rodině. V průměrné české domácnosti spolu žijí 4 rodinní příslušníci; táta, máma a děti. Ve Vietnamu žijí spolu celé rody. Rodiče, prarodiče, sourozenci, bratřanci, sestřenice, strýcové a tety dokážou bydlet pod jednou střechou.

Další rozdíl je logický. Jde totiž o pokrmy. V Česku se často jí pečivo, maso a těstoviny, na druhé straně světa je to spíše různá zelenina a spousta lidí ani nekonsumuje maso a místo něj jí třeba tofu. Také je zde více oblíbené tropické ovoce. Hlavní pokrmy na pobřeží tvoří mořské plody. Mám rád obě kuchyně, od každé něco.

Odlišnosti pro mě představují postele a obydlí celkově. Lidé v mé rodné zemi věří, že spaní na tvrdém pomáhá vašim zádům, proto leží buď na dřevěných či tvrdých matracích z jiného materiálu. Domy se staví tak, aby propouštěly horký vzduch ven. Problém ale nastává v zimě, kdy je venku 10°C a uvnitř je také zima. Musí se pracovat s vysokou vlhkostí k zabránění tvorbě plísní. Vietnam je dost chudá země, o tom vypovídá způsob života lidí na venkově, a opravdu mi to otevírá oči, když vidím polorozpadlé chatky, kde musí lidé žít.

Odlišné jsou i svátky a způsob jejich prožívání. Ve Vietnamu

se slaví hlavně podzimní Tết Trung Thu nebo vietnamský Nový rok, známý jako Tết Nguyên Đán. Při těchto svátcích se vaří různé pokrmy jako například můj oblíbený smažený Bánh chưng, což je lep-kavá rýže balená v banánovém listě s masem a fazolemi. Tyto svátky slavím i v Česku se svojí rodinou a při oslavách k nám přijíždí příbuzní z Čech včetně bratranců a jejich rodičů, se kterými jsme cestovali po mé mateřské zemi.

Po pěti týdnech dovolené se vracím zpět na letiště, čekám na let. Přemýšlím nad různými zážitky. Chvilé, když jsem se koupal v čirém moři, momenty kochání se západy slunce či okamžik, kdy došly hotelové pokoje ve městě Quy Nhơn a všichni se natlačili na dvě postele.

Porovnával jsem dvě země, které bych nazval svými domovy, od rozdílů až po věci totožné. Připadám si velmi obohacený počtem milých příbuzných a tuším, že málokdo je na dvou tak vzdálených místech naší planety opravdu rád a doma.

Phuc Doan Duc, 14 let

Podzim ve městě

haiku

Vlak i nádraží
schované tam v mlze.
Kráčím si listy.

Vzduch voní čistě.
Pára z lesů stoupá.
Plody dozrály.

Zahoukal – jede.
Šinu si to krajinou,
barvy za oknem.

Rychlý jako pták,
rozhrnul závoj bílý.
Přivezl podzim.

Lehce tu kráčí.
I městu již kousek dal.
Sil má – nám je dá.

Simon Tomášek, 14 let

Kabát

Seděli jsme v autě, krajina byla pokrytá popraškem sněhu. Motor tiše předl, právě vycházelo slunce. Krásné, mrazivé ráno.

„Nechápu, proč jedeme tak brzo. Nevíš, že otvírají až za hodinu?“ řekla Karolína.

„Přesně vím, kdy otvírají,“ odpověděl jsem klidně. „Na místo dorazím o deset minut před domluvenou schůzkou v bance.“

Nerad chodím pozdě. Nikdy nechodím pozdě.

Karolína si v zrcátku kontrolovala make-up. Nikdy jsem to líčení nepochopil – zdálo se mi, že mezi vlastní podobou a make-upem existuje nepřímá úměra: čím dokonalejší make-up, tím méně se žena po ránu podobá sama sobě.

Trochu jsem doufal, že si Karolína odpustí další poznámky. Marně.

„Opravdu nechápu to tvé nové nudné auto.“

„Karolíno, vybíral jsem auto poměrně pečlivě a to černé BMW, které jsi vybrala, nebyla dobrá volba. Ale pokud si chceš koupit své auto, jsem poslední na světě, kdo by ti bránil.“

Karolína jen zlověstně zasyčela: „Vybrala jsem červené, ne černé. Jinak jsem si všimla, že v nemocnici trávíš opět víc času. Rozšířil sis úvazek? Tobě vážně ta práce přijde atraktivní? Já být tebou, věnovala bych se vlastní praxi – finančně se to jistě nedá srovnat.“

„Karolíno, to už jsme spolu řešili. Nemají tam jiného atestovaného lékaře a pokrok, kterého v týmu dosahujeme u dětí, je úžasný. Vždy jsem se tomu chtěl věnovat. Ten pocit, že dětem měníme život k lepšímu, se nedá zaplatit žádnými penězi. U některých dětí rozštěpové vady později ani nepoznáš.“

Karolína se zamračila. Bylo vidět, jak bojuje s odpovědí, ale mlčela. V autě bylo příjemné teplo a mrazivé ticho mezi námi zároveň.

Dorazili jsme na místo. Já spěchal do banky, Karolína do obchodního centra. Byli jsme domluveni, že se za hodinu sejdem v centru a posnídáme. jednání v bance proběhlo podle očekávání – byl jsem ideální bonitní klient.

V centru to bylo náročné jako vždy. Karolína vybírala oblečení, zkoušela, a tak to šlo stále dokola. Na otázku, jak jí to sluší, jsem odpovídal, že výborně, v domnění, že nákup urychlím. To se však nedařilo.

Po chvíli na mě Karolína pečlivě zaměřila svůj pohled:

„Nechápu, jak je možné, že člověk v tvém postavení nenosí kabát. Podívej se na tento – ten je krásný, šel by ti. Mám plné zuby tvých věčných bund. Kup si ho hned, okamžitě ho zkus.“

Nadechl jsem se k odpovědi, ale Karolína byla rychlejší:

„Nic neříkej, mě to nezajímá. Nechci slyšet žádné tvé hloupé výmluvy. Prostě mlč, zkus ho a kup si ho. To je celé.“

Ucítl jsem slabost a chytil se stojanu. Cítil jsem, jak blednu, zavřel jsem oči.

Bylo mi tehdy šestnáct let. Spěchal jsem do školy a potřeboval vyzvednout opravené boty. Bylo mrazivé ráno a na můj vlněný kabát sedaly jemné vločky.

Pan Hobl mě znal od narození. Byl to starší pán, zlatý člověk, vždy vyšel vstříc, když šlo o děti – rychlost oprav byla neuvěřitelná. Chodil jsem k němu do dílny rád. Otevřel jsem dveře a slyšel cinknutí, úder kladívkem – a pak výkřik. Pan Hobl ležel na zemi a jeho oblečení vzplálo. Rychlost ohně byla neuvěřitelná.

Srdce se mi zastavilo, zkoprněl jsem, neschopen pohybu. Hlavou mi prolétla jediná myšlenka: vlna nehoří. Strhl jsem ze sebe svůj kabát a začal pana Hobla hasit. Byla to jediná šance, obrovský stres.

Nevzpomínám si na všechno přesně. Celý život si ale pamatuji jeho oči – plné bolesti, a pak stisk ruky, když ho dávali do vrtulníku. Byl

neuvěřitelně statečný, jako by chtěl, aby mě ta hrůza nepoznamenala. Stiskl mi ruku a já věřil, že se zotaví a vrátí. Strašně moc jsem si to přál.

Záchranáři mi děkovali – díky vlněnému kabátu měl šanci. Bohužel pan Hobl po dvou dnech v umělém spánku v nemocnici na Vinohradech umírá na popáleniny dýchacích cest.

Později jsem se dozvěděl, že od kovadliny odletěla jiskra a syntetické oblečení potřísněné lepidly a rozpouštědly vzplálo. Nikdy jsem se z toho nevzpamatoval. Kdybych přišel o půl minuty dřív, kdybych byl pohotovější, kdybych nestrnul a nepřemýšlel, zda je můj kabát opravdu vlněný a zda je to jediná šance, mohl jsem ho zachránit. Byl jsem prostě příliš pomalý. Přišel jsem pozdě.

Nikdy jsem pak kabát nedokázal obléknout, nedokázal jsem svou vinu překonat – tak jsem to cítil.

„Pane, není vám něco?“ uslyšel jsem starostlivý hlas prodavačky.

„Ten kabát si prostě koupíš, bez něj neodejdeš,“ slyšel jsem rázný hlas Karolíny.

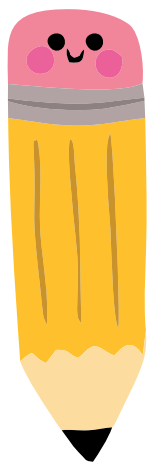
„Karolíno, ty mě vůbec nepustíš ke slovu. Nenecháš mě domluvit, vůbec mě nevnímáš. Ten kabát si nekoupím,“ otočil jsem se a pomalu vyšel ven.

Jemně sněžilo. Kabát by se hodil.

Zda se mi to někdy podaří překonat? Možná někdy jindy, s někým jiným...

Zhluboka jsem se nadechl a vykročil k autu.

Ondřej Topka, 15 let

Jihočeský úsměv

2025

Další
vybrané práce

Myšlenky z vlaku

Jedu zase domů. Čekám na nádraží na vlak. Slyším houkání vlaku a kolem sebe mám spousty lidí. Každý den tu je někdo jiný.

Ale někoho nevidím poprvé, podruhé, ani podesáté...

Sedává tam každý den a čeká. Paní, která každý den někoho na nádraží vyhlíží, ale vždy odjede dříve, než stihne ten, kvůli kterému tam den co den chodí, přijet. Často si říkám, kvůli komu se tolik nachodí, koho to den co den vyhlíží. Asi svého milence, se kterým v mládí chodívala. Možná to bylo před více než padesáti lety, přesto si to stále pamatuje, jako by to bylo včera. Jak seděla na louce při západu slunce, společně s ním...

Byl letní den, jeden z mnoha, kdy nic nemuseli, pomalu už se blížil podzim. Popíjeli víno, které vzali rodičům ze spíže a doufali, že ti na to nikdy nepřijdou. Na louce to vonělo levandulí, která byla všude kolem. Obloha se zapadajícím sluncem si hrála s barvami, byly tam snad všechny odstíny žluté, oranžové, červené a někdy i růžové. Ale nejdůležitější je, že ve vzduchu létala láska, kterou jeden k druhému cítili. Znali a milovali se tak dlouho, i přesto, že měli celý život před sebou. Bylo jim sotva sedmnáct let a věděli, že chtějí být už navždy spolu.

Jedli jablka, která tajně utrhli v sousedově zahrádce, a hrozny, co rostly u hřbitova. Seděli a byli šťastní. Povíдали si snad úplně o všem. O tom, jak nechtějí nikdy pracovat a chtějí zůstat navždy mladí, ale i o tom, jak spolu budou mít domeček na venkově, kde budou běhat po zahradě tři malí prckové, dva psi a zpívat jim vrabčáci. Také o tom, jak je štvou sourozenci, mladší i starší, ale stejně by je za nic nevyměnili. A o spoustě dalších věcí, ať už těch hezkých nebo špatných.

Bohužel, toto byl ten den, kterého se tak dlouho bála. Až když se úplně zatmělo a svítil jen měsíc a hvězdy, řekl jí, že dnes je to na dlouhou dobu naposled... „Musím odejít na vojnu a nevím na jak dlouho,” řekl. Nebrečel, ale uslyšela v jeho hlase bolest. Jí začala téct tiše slza po tváři, chtěla křičet, rvát, ale věděla, že s tím nic neudělá. Sevrhel se jí žaludek a naběhla husí kůže. Věděla, že to může nastat, jen si to nechtěla připustit.

On ji objal, podíval se jí do očí a řekl: „Já se ti vrátím,

hned jak to půjde, slibuji, že dnešek není naposled.” Políbil ji a vzal do náruče tak pevně, jako ještě nikdy.

Od té doby chodí každý den na nádraží, čeká tam na něj a věří, že se jí vrátí. Více než padesát let doufá, že zase políbí jeho rty.

Ale co já vím? Možná prostě jenom čeká na vnuka, který právě jede ze školy...

Helena Zikmundová, 13 let

Já ze Zeleného domu

Je večer, asi jedenáct, a já už se připravuji jít spát. Ještě dočítám poslední souvětí v kapitole číslo sedmnáct. Jsem vtažená do děje a nechce se mi z něj vystupovat. Nikdy jsem nebyla na přehnané fantasy knížky, to uznávám. Ale tahle je prostě... úžasná. Autorka Lucy Maud Montgomery do děje vtáhla i kus sebe, a já to vím. Když mi oči dojedou na konec stránky, cítím mírné zklamání. Už nemám další záminku, proč ještě nejít spát. Kapitola skončila a den taky. Knihu v pevné vazbě položím na stolek vedle sebe a zhasnu jediný zdroj světla v mém temnotou zalitém pokoji. Zalezu si pod peřinu, snažím se usnout, ale nejde to. Pořád přemýšlím o další kapitole. Co se stane? Podaří se Anně znovu usmířit s osobou, kterou tak zklamala? Ne! Už dost! Musím jít spát. V posteli se převaluji už dobrou půl hodinu, když se mi najednou povede zavřít moje nedočkavá víčka.

Spím vskutku dobrým spánkem, ale cítím, že něco není dobře. Probudím se. Zdálo se mi to krátké – vyhlédnu proto z okna a vidím vycházející slunce. Nejvyšší čas vstávat. Ještě s rozespalýma očima zamířím ke skříní. Otevřu ji a její dvířka začnou neobvykle skřípat. Sáhnu po ramínku, na kterém jsem si stoprocentně jistá, že visí můj oblíbený svetr. Ale místo měkké ovčí vlny ucítím volánky. Co se to děje?! Překvapením rozevřu oči, abych se přesvědčila o tom, co jsem právě ucítila. A opravdu – místo mého oblíbeného svetru na ramínku visí podivně vypadající bílá halenka s volánky. Začnu panikařit. Co se to stalo s mojí skříní? A co můj pokoj? Rozhlédnu se okolo sebe. V podkrovním pokoji jsou bílé zdi. Vypadají tak prázdně a smutně. O moc lépe na tom nebyla ani podlaha. Na dotek chladná, dřevěná, prázdná podlaha, na které byla uprostřed jen jedna jediná kulatá pletená rohožka. V rohu pokoje stojí vysoká a staromódní postel na čtyřech podivně zahnutých nohách. Rychle se podívám z okna a venku uvidím starou vrbu, sklánějící se nad vyschlým jezírkem. Tohle místo vypadá na pohled smutně, ale někde uvnitř sebe cítím, že to tak doopravdy nebude.

V mém rozjímání mě přeruší ostrý výkřik: „Už ses jí konečně omluvila?!“ Vykulím oči tak, že mi málem vypadnou z důlků. Kdo to na mě volá? Slyším jen skřípání starých schodů, jak někdo

stoupá nahoru. Počkat, nahoru? Vždyť tam jsem já! Někdo jde za mnou! Šokem ztuhnu a dívám se přesně na ty dřevěné dveře, které se vzápětí otevrou. Stojí v nich bledá a vyzáblá žena se skoro šedými vlasy v pevném drdolu. Vypadá rozzlobeně, ale nevím, z čeho víc – jestli kvůli tomu, že jsem se ještě neomluvila, nebo proto, že jsem stále v pyžamu. „Ihned se převlékni! Za chvíli přijde paní Lyndeová, tak ať si o tobě nemyslí bůhvíco!“ Překvapením strnu. Kdo je paní Lyndeová? A co má společného se mnou? Ale teď není čas na rozjímání, musím se připravit. Ze skříně vytáhnou tu podivně vypadající halenku s volánky a navléknu si ji na sebe. Hned vedle ní visí ve skříní ještě dlouhá bílá sukně. Ta už vypadá poměrně vkusně. Na stole ještě najdu slaměný klobouk s květy a nasadím si ho na své upravené vlasy. Podívám se na svůj odraz v popraskaném zrcadle. Uznávám, že mi to celkem sluší. Natěšená, ale i trochu nervózní, seběhnu dolů po schodech. Zajímá mě všechno a taky to potřebuji vědět. Sednu si ke stolu a natáhnou se pro sušenku, která leží na talířku hned vedle konvice s čajem. „Anno! To je pro návštěvu! Opovaž se na to sáhnout!“ Rukou ucuknu. Nejenže mě vyděsilo to, jak mě ta dáma okřikla, ale také mě překvapilo, jak mě oslovila. Já a Anna? Počkat... Anna. Vždyť Anna je přece ta z té knížky! Já jsem se ocitla v knížce! A najednou puf – jako kdybych omdlela. Nic si dál nepamatuji.

A probouzím se už ve své posteli, která nemá žádné čtyři podivně zahnuté nohy. Otevru oči – hned uvidím svoji starou skříň. Je to opravdu ta skříň, které nevržou dvířka. Ještě dobrých pár minut ležím nehybně na posteli. Hlavou mi běží všechno, co se stalo. Bylo to skutečné? Sen? Nebo něco mezi tím? Pomalu se posadím a podívám se ke stolku, kde leží ta knížka. Otevřená přesně tam, kde jsem včera skončila. Kapitola sedmnáct. Srdce se mi rozbuší, když si všimnu něčeho zvláštního – mezi stránkami je založený bílý kousek látky. Tenký proužek, který na dotek připomíná volánek z té halenky. To přece není možné... Vezmu ho do ruky a v tu chvíli mě zaplaví zvláštní klid. Takový ten pocit, který má člověk, když se vrátí domů po dlouhé cestě. Najednou všechno dává smysl. Možná jsem se do té knížky opravdu dostala. Možná mě k sobě Anna na chvíli pustila – jen proto, abych pochopila, že svět knih není jen z papíru a inkoustu. Že v něm žijí skutečné pocity, sny

i přátelství, která se dají najít i mimo stránky. Zhluboka se nadechnu a pousměju se. Zavřu knihu a prsty přeježu po obálce. „Děkuju, Anno,“ zašeptám. A z dálky slyším tichý smích. Možná je to jen vítr za oknem. A možná... někdo v Zeleném domě právě otáčí stránku.

Helena Knötigová, 14 let

Bazén

Už to bude desátým rokem, co pracuji v psychiatrické léčebně. Z nějakého důvodu jsem tu vždycky chtěla pracovat, přišlo mi fajn pomáhat lidem, navést je, když sešli z cesty. Jenže teď mám pocit, jako bych byla ke své práci připoutaná, jako by mě někdo svázel do svěřací kazajky a zakázal mi odejít.

Sedím ve své kanceláři (pokud se kanceláři vůbec nazývat dá, vždycky jsem ji vnímala spíše jako vězení a stejně si stojím za názorem, že lidi nikdy neměli sedět zavření v místnosti) a piji kávu. Dívám se z okna na naši zahradu. Vždycky mě bavilo dívat se na pacienty, kterým bylo dovoleno se pod přísným dohledem procházet. Snažila jsem se je pochopit, ale teď si myslím, že někomu prostě není předurčeno být pochopen. Někdy to bylo komické: jako třeba ten podivný stařík, co věřil, že se jeho mrtvá žena reinkarovala do kočky. Poslala ho sem jeho rodina s tím, že blouzní, ale kdo ví, třeba na tom něco pravdy bylo, protože ta zrzina mu vždycky chodila po boku. Někdy už to tak úsměvné nebylo, jako třeba schizofrenní feťačka, která si sáhla na život tak, že si rozbila hlavu o zeď. Abych k vám byla upřímná, byla jsem to tehdy já, kdo měl službu. Nechápu, proč jsem jí nepomohla. Také nechápu, proč mě tehdy nevyhodili, ale úplně nejvíc nechápu, proč mi tehdy řekli, že tam nikdo z personálu nebyl.

Tahle zahrada byla vždycky ubohá. Nikdo se o ni nikdy nestaral, až na růže. Tyhle růže byly vždycky krásné jako taková připomínka toho, že na světě jsou ještě nějaké šťastné věci. Chodívala jsem se na ně dívat, když mi to ostatní kolegové dovolili. Vlastně nevím, proč jsem se jich ptala, ale prostě jsem tak byla naučená. Vždycky když jsem se do úžasných krvavě zbarvených růží zadívala, říkávala jsem si, že i tyhle rostliny pomalu vadnou. Stejně jako lidé, kteří jsou nuceni být někým, kým nejsou.

Jednou přišel den, kdy se někdo rozhodl postavit na zahradě bazén. Nevím, čím nápad to byl, protože i malému děcku by došlo, že před budovu plnou psychopatů a sebevrahů by se bazén prostě dávat neměl.

Tak ubíhal čas, než jsem dostala na starost Báru a Agátu. Obvykle jsem měla hlídat Agátu. Holky se rozhodly jít do bazénu.

Jen tak jsem tam stála na břehu. Pamatuji si jen hodně křiku, cákající vodu a Agátu stojící na břehu. Bára se topila. Stoupla jsem si vedle Agáty a sledovala, jak Bára polyká andělíčky. Vždycky jsem k ní měla blíž, jako bychom byly dávno ztracené sestry. Po chvíli mě napadlo, že bych možná měla jít Báře na pomoc. Vtom se má ztracená sestra probrala a skočila do vody. Vytáhla ji na břeh, jen tak jsem tam stála a všechno to sledovala. Připadla jsem si v tu chvíli, jako by tam Agáta ani nebyla, dokonce si myslím, že jsem to byla já, kdo se vracel na pokoj s mokkými rukávy.

Další den jsem šla Báře (a své milované Agátě) pro snídani. Když jsem sáhla na kliku a otevřela dveře, vyjekla jsem. Bára visela v okně oběšená na provazu z natrhaného prostěradla. Najednou se vedle mě jako přízrak objevila moje „ztracená“ sestra. Tiše jsem se jí zeptala, proč někoho nezavolala, když viděla, co se její spolubydlící chystá udělat. Podívala se na mě a odpověděla: „Bára byla ještě mokrá, pověsila jsem ji, aby uschla.”

Tu noc se mi zdály hrozné sny. Viděla jsem sebe, jak trhám nemocniční prostěradlo na jednotlivé kusy, které vážu k sobě. Viděla jsem topící se dívku a jak pro ni skáču do vody, jak ji chytám za pas a vážu jí mnou natrhané prostěradlo kolem krku. Škubala jsem sebou v posteli tak dlouho, než jsem se probudila, a pak mi všechno došlo. Rozbušilo se mi srdce, nemohla jsem dýchat. Rychle jsem se chytla madla, co bylo vedle mého lůžka a vyzvracela se. S roztřesenými koleny jsem došla k oknu a zadívala se na onen osudný bazén. Bude to desátým rokem, co jsem diagnostikována s poruchou osobnosti.

Ema Jagošová, 14 let

Šumavské tajemství

Zuzka mžourala očima do temnoty. Noc přikryla odlehlou šumavskou usedlost černým závojem, který chabé světlo z mobilu nedovedlo prosvítit. Dívka si povzdechla. Poslední dobou se jí stále častěji stávalo, že vídala podivné věci, o kterých ostatní lidé neměli nejmenší tušení. Často se sama sebe ptala, jestli to není jen výplod její přetížené mysli, ale ne. Nemohl být. Vše se zdálo tak... skutečné. Až z toho mrázilo v zádech. Možná jsem paranoidní schizofrenik, ušklíbla se pro sebe, ale to nic nemění na skutečnosti, že nám někdo cizí pobíhá po zahradě.

Její oči už docela přivykly slabému měsíčnímu svitu. Znovu se důkladně rozhlédla a hledala jakýkoliv náznak pohybu. Ztuhla, když si uvědomila, že před domem nestojí sama. Jen pár metrů od ní se za neuklizenou hromádkou dříví kdosi krčil. Zuzka opatrně vytáhla z kapsy pepřák, který pro jistotu nosila stále s sebou. „Ať jste kdo jste, okamžitě vylezte!“ promluvila do posvátného ticha. Snažila se, aby její hlas zněl drsně a nebojácně, ale sama cítila, že je poznat, jak se třese. „Já vím, že tam jste,“ pokračovala odhodlaně, „a jestli nevylezete, zavolám policii, takže nemá smysl si na nic hrát.“

Postava se pohnula. Chvilí jen strnule stála, jako by na něco čekala. A potom zaútočila. Vrhla se přímo proti Zuzce a povalila ji na zem. Dívka začala křičet, ale osoba ji okamžitě umlčela vlhkou rukou. Zuzana se zmítala a snažila se vymanit ze sevření. Uvolnila pravou ruku. Automatickým pohybem ji dostala až k vetřelcově obličeji a stříkla mu do očí pořádnou dávku pepřáku. Nepřítel bolestně zavyl a povolil sevření, aby si chránil tvář. Zuzka využila příležitosti a bleskurychle se odkulila na stranu. Poodstoupila o dva kroky a zaujala bojový postoj.

Jak tak sledovala tu hroutící se hromádku před sebou, uvědomila si, že to vůbec není člověk. Kapičky vody na sinalé hladké kůži se stříbřitě leskly a stékaly dolů po nepřírozeně vychrtlém těle. Protáhlý obličej bez nosu a očí držely téměř průsvitné dlaně s neurčitým počtem prstů. Zdálo se, jako by byly z páry. Příznak ranních mlh, napadlo Zuzanu okamžitě. Jenže to byla jen místní pověst, která sloužila ke strašení malých hloupých dětí. A Zuzka nebyla ani jedno z toho.

„Co jste zač?“ zeptala se radši podezíravě. Stvoření na ni vrhlo zmučený pohled. „Prosím, vodu,“ zasípalo jen, načež znovu schovalo tvář do dlaní. Zuzana zaváhala. Před chvílí se mě to snažilo zabít a teď to žádá o pomoc? Nemohla ovšem snést pohled na utrpení, bez ohledu na to, co mu předcházelo. Odevzdaně tedy zacouvala pryč.

Naštěstí Zuzanina máma byla na dceřiny noční toulky zvyklá, a tak se ani nepozastavila nad tím, proč si bere ven něco k pití.

„Tady máte, snad to bude stačit,“ podala Zuzka tvorovi čerstvou vodu, jakmile se vrátila. Stvoření bez přemýšlení prohnulo šíjí a vy-lilo si celý obsah sklenice na hlavu. V obličeji mu zacukalo několik svalů. Vděčně vrátilo sklenici zpátky Zuzaně, načež si ji pozorně prohlédlo. Dívku trochu znervózňoval ten prázdný pohled, ale donutila se neuhnout očima.

„Vidím, že odvážná a laskavá jste,“ promluvil přízrak, „takovou jako vy by naše společenství potřebovalo.“

„Společenství?“ vydechla Zuzana údivem.

„Ano, dobře jste slyšela. Dovolte pozvat vás k nám na slavnost menší. Ostatní jistě rádi uvidí člověka jinak než zkaženého.“

„Počkat,“ zarazila se Zuzka, „vy mě zvete na nějakou vaši party poté, co jste mě chtěl zabít?“

„Netušil jsem, že jste tak šlechetná. Můj útok lze za zkoušku považovati.“

„A kdybych šlechetná nebyla, normálně byste mě zavraždil?“ povytáhla Zuzana obočí. Přízrak nic neříkal a odvrátil pohled stranou.

Zuzka potřásla hlavou. Něco se jí na tom nezdálo. To, jak přízrak náhle změnil chování, to, že ji najednou zval mezi své druhy... Ale na druhou stranu, kdy dostane příležitost setkat se s opravdovými strašidly? To by byl panečku článek do školního časopisu! Třeba zažije nějaké neobyčejné dobrodružství, o němž v budoucnu napíše román. Akorát mi to nikdo nebude věřit, povzdychla si, už teď mě považují za blázna. Ale takovou šanci by si ani tak neměla nechat ujít.

„Dobře přízraku, ved'te mě,“ pronesla, jak nejrozhodněji uměla. Hlodající strach a pochybnosti zastrčila hluboko do svého nitra, aby jí nekazily zážitek z výpravy. Zdálo se, že v přízrakově tváři

se mihlo něco, co by se dalo vykládat jako úsměv. „Jistě slečno,“ pokynul jí hlavou, „ale přízrakem mě prosím nenazývejte – jmenuji se Ilusej.“

Zuzka se nepatrně začervenala. „Omlouvám se, pane Iluseji, těší mě, že vás poznávám. Já jsem Zuzana.“ Ilusej se na ni otočil, jako by chtěl říct, že to on už přeci dávno ví.

„Potěšení je na mé straně, slečno Zuzano. Doufám, že dobrou obuv máte, cesta poněkud náročnější bude.“

Tím náročnější myslel Ilusej téměř neschůdná. Nešli po žádné cestě, dokonce ani lesní pěšince a všude zakopávali o tlusté kořeny a vyvrácené pařezy. Tedy Zuzka zakopávala. Ilusej vypadal, jako by pro něj nerovnosti v terénu vůbec neplatily.

Jistě, co jsem si asi tak myslela? Že do doupěte strašidel povede vyznačená dálnice? Lamentovala nad svou nepřipraveností dívka. Na výšlap se vydala v obyčejných žabkách a nyní kráčela úplně bosa, protože během prodírání se křovinami obě boty ztratila. Začínala pochybovat o správnosti svého rozhodnutí. Už je pozdě i na ni a rodiče se budou strachovat, jestli se jí něco nestalo. Navíc netušila, kam ji vlastně přízrak vede, ani za jak dlouho tam dojdou. Kdyby alespoň Ilusej nešel tak rychle, vzdychla nešťastně. Stačil by jenom krátký odpočinek, aby ulevila zničeným nohám.

„Iluseji, já, omlouvám se, ale potřebuju zastavit. Už neudělám ani krok,“ vzhlédla prosebně ke svému průvodci.

Stvoření na ni vrhlo zvláštní pohled. „Teď zastavovat nesmíte, už skoro u cíle jsme.“

Zuzana tedy zaťala zuby a pokračovala dál. Tu chvilku to ještě zvládnou, přikázala si sebejistě. Jenže uplynulo pět, deset a patnáct minut a oni stále nezastavovali.

„Iluseji, já už vážně nemůžu.“

„Kolem sebe se rozhlédněte,“ rozpráhl ruce Ilusej, aniž by ubral na tempu, „když se teď zastavíte, bludičky přijdou si pro vás a vy nikdy cestu zpátky nenajdete.“

Zuzana s hrůzou zjistila, že Ilusej mluví pravdu. Kolem nich blikalo nespočet žlutavých světýlek, která se smála a štěbetala mezi sebou. Jak to, že jsem si jich předtím nevšimla?

A nemůžeme se vrátit?“ zkusila uprosit Iluseje, i když tušila, jak bude znít odpověď.

„Ne, dítě, to opravdu nepůjde.“

Čekala, že dodá nějaké vysvětlení, ale on už nic dalšího neřekl. Když si všiml jejího tázavého výrazu, skřehotavě se zasmál.

„Víte, vy jiná jste než ostatní, Zuzano. Určitě všimla jste si, že jsme vás nějakou dobu sledovali, a vy jste naši přítomnost vnímala. Někoho mladého, odvážného a laskavého jsme hledali. Vy splnila jste všechny naše požadavky.“ Odmlčel se a zahleděl se dopředu na spleť kapradí a větví stromů, která tvořila jakousi bránu. Přiložil k ní dlaň a brána se tiše otevřela. Dvojice vstoupila do království lesních duchů.

Příroda kolem se skoro nezměnila. Jen se v jejich přítomnosti objevovalo stále více strašidel a přízraků. Sledovali je mrazivými pohledy a Zuzka radši ani nechtěla vědět, na co myslí. Vůbec totiž nevypadali přátelsky.

Uvědomila si také jednu velmi znepokojující věc: tohle stvoření, které si říká Ilusej, jí něco tají. Nic tady není tak, jak by podle ní mělo být. Vůbec sem neměla chodit. Jenže teď už je pozdě své lehkomyšlné rozhodnutí změnit. Třeba se obává zbytečně.

Došli až k mohutnému stromu, kolem něhož se shromáždily snad všechny bytosti, které zde žily. Zuzana si všimla jezinek, hejkalů, divoženek – a některá strašidla ani nebyla schopna pojmenovat. Něco jí našeptávalo, že jsou tady kvůli ní.

„Drazí společníci,“ křikl Ilusej tak, aby ho všichni slyšeli, „dnes konečně nastal ten vytoužený den – den znovuzrození. Jak všichni víte jistě, od našeho vzácného stromu ochranu potřebujeme, abychom skrytí zůstali. Naš strom v posledních letech svou sílu ztrácel a my až nedávno zjistili, co jest toho příčinou. Sílu je třeba obměnit! Je potřeba život mladého slušného člověka obětovat, aby naše civilizace nezanikla. A já jsem vám po pečlivém zkoumání a pozorování tu pravou dovedl!“

Strašidla propukla v nadšený jásot.

Zuzaně se úlekem podlomila kolena. Musím pryč, musím okamžitě pryč, přikázala si, ale nohy jako by ji nechtěly poslouchat. Běž! Vytrhla se z Ilusejova lehkého úchopu a rozeběhla se pryč. Klopýtala přes kořeny a prodírala se houštinou. Neměla tušení, kam míří. Prostě jen utíkala, kam ji nohy nesly. Ostružiní měnilo její oblečení na cáry a za sebou zanechávala stopy krve. Slyšela vzdálené volání.

Nesmím zpomalit! To zvládnou. Přece se nenechám obětovat nějakému stromu, povzbuzovala se, ale po nějaké době začala omdlévat. Volání znělo stále hlasitěji. Cítila, jak se strašidla přibližují. Celé tělo jí hořelo bolestí a vyčerpáním, ale ona nemohla zastavit. Ještě ne. Začala se jí motat hlava, prudce dýchala, jak se zoufale snažila nabrat do plic co nejvíc vzduchu. Nedokázala však běžet rychleji.

Ohlédla se přes rameno. Dohnali ji. Viděla, jak statný hejkal zdvihá obrovský kámen a míří přímo na ni. Ve chvíli, kdy po ní balvan vrhl, se jí nohy zamotaly do hustého ostružiní a ona se skácela k zemi. Ucítla tlumené zadunění, když necelý metr od její hlavy dopadl hozený kámen. Za sebou zaslechla rozrušené hlasy: „Chyťte ji, rychle dokud leží!“

Během několika sekund nabrala nový dech a hbitě vstala. Osvobodila se z lesního podrostu a rozhlédla se kolem sebe. Zdálo se, že ji strašidla obklíčila, ale ona zpozorovala v jejich rojnici trhlinu. Jako vítr vyrazila proti mezeře, z hrdla se jí vydral bojový pokřik prodchnutý notnou dávkou zoufalství. Minula překvapené lesní žínky a bez zastávky se hnala stále dál. Adrenalin pulzoval v jejích svalech, které byly ještě před chvílí k smrti vyčerpané. Před sebou spatřila v mdlém měsíčním světle postavu. Člověk. Napnula veškeré své síly a vybičovala zbědované tělo k závratné rychlosti. To stihnu.

Vrazila do statného muže ve středních letech, který ji zachytil silnými pažemi a světlem baterky jí posvítil do obličeje. „Holka nešťastná, co tu provádíš takhle pozdě v noci? Myslel jsem, že proti mně běží vzteklý vlk!“

Zuzaně se po tváři mihl spokojený úsměv. Dokázala to. Tady jí už nic nehrozí. Vyčerpaně se zhroutila myslivci k nohám.

Veronika Štroufová, 15 let

Můj příběh

Jsem už starý. Mé oči jsou zakalené, mé barvy vybledlé. Věci kolem sebe vnímám jen jakoby zpozzdálí. Nasávat barvy, vůně a zvuky, toužit a objevovat jako malé dítě, to už jsem dávno přestal. Své bitvy jsem dobojoval, radost rozdal, slzy vyplakal. Jen pozoruji dění s lehkou ostražitostí jako starý vypelichaný kocour. Skřípe ve mně, chrčí, jsem starý, přestará. Život je marnost, tak to cítím teď. Nebylo to tak ale vždycky...

Od okamžiku, kdy jsem začal vnímat svět kolem sebe, jsem se zamiloval do topolové aleje a jezírka, které se vtiskly navěky do mých vzpomínek. První rodina, se kterou jsem žil, měla dvě malá děvčátka. Tatínek byl milovník přírody a zahradničení, záhony kolem byly plné pivoňek, kopretin, kosatců a hvozdíků. Všude kolem mě to nádherně vonělo, nejen květinami, ale... nevím, jak to popsat, vzduch byl nabitý radostí, a ta mi voněla... Voněly i tvarohové buchty a makové a švestkové koláče, které pekla pravidelně maminka. Byla výborná kuchařka. Ale ta nejkrásnější vůně se linula z malých děvčátek. Cítil jsem z nich nadšení, spokojenost, radost z každé nové hry. Výskaly, utíkaly, prošmejdily každý kout. Pak blaženě usnuly... kdekoliv. Děvčátka měla kudrlinky jako prstýnky a droboučké nosíčky. Tetelil jsem se radostí z jejich blízkosti. Bylo mi tak dobře. Cítil jsem se plný elánu a síly. Vlastně jsem byl také pořád dítě. S mojí rodinou bydlela i babička. Byla už velmi stará, svým klidem a vševědoucím úsměvem mi připomínala jeden letitý strom v zahradě, pod kterým také ráda sedávala.

Jak ji teď chápu. Hladila holčičky po zádech a vláscích, laskala je a vyprávěla jim příběhy. Moc rád jsem je také poslouchal. Miloval jsem tyhle chvíle s babičkou. Každou zimu chodili všichni bruslit na nedaleký rybníček, který bíle zamrzl, v létě se zase chodilo na procházky, hlavně topolovou alejí... Sledoval jsem, jak děvčátka rostou a každé zavržení dveří, jež oznamovalo, že přišla domů ze školy, mě rozechvělo radostí. A tak to šlo dál. Všechno bylo tak krásné. Až do jednoho zářijového dne, kdy jsem zaslechl houkání sirén a na rybníčku se zaleskla světla, která se ke mně blížila. Sanitka. Vyděšeně jsem tehdy sledoval, jak staříčkou babičku nakládají, aniž bych tušil, že to byl poslední den, kdy jsem

naslouchal jejím příběhům a klapání jejích jehlic při pletení. Další měsíce byly k nevydržení. Často jsem slýchal mamčin pláč, děvčátka chodbami už nepobíhala. Jen chodila tiše a občas se také rozvzlykala. Tatínkova zahrádka ležela ladem. Myslel jsem, že horší už to být nemůže.

Mohlo. Jednoho dne odjeli. A už se nikdy nevrátili. Nevím, proč odešli. Nikdo se neobtěžoval mi to říct. Ten den jsem přestal být dítětem. Pochopil jsem, že život není jen krásný, ale také krutý. A že není spravedlivý. Bolest, ztráta a žal postihují i ty, které mají srdce velké jako z pouti.

Moji lidé se odstěhovali. Dlouhé měsíce jsem byl sám. Chodby byly tiché, zahrádka zela prázdnotou a jedinou společnost mi dělali ptáčci, kteří sedali na parapetech a štěbetali, a myšky, které zabloudily a probíhaly kolem mne. Jednoho dne se ale u rybníčku objevilo auto. Přijel mladý pár se čtyřmi psy. Štěkali a ňafali a ve vzduchu byla zase cítit ta zvláštní radost, která ve mně rezonovala. Konečně jsem zase nebyl sám! Mladá paní kralovala v kuchyni, ale i v zahrádce, pán běhal s pejsky v topolové aleji, jejich chundelaté kožíšky mě hřály a já nasával slastně jejich zvířecí i lidské teplo jako vyprahlá poušť vodu po dešti. Každý večer si sedli s vínem ke krbu k filmu či knize, smáli se, tulili se k sobě a jejich psí smečka se rozvalila kolem nich. Ranní nedočkavost hafanů před procházkou byla tak nakažlivá, že bych se byl vždycky rozběhl s nimi. A i když už jsem se cítil jako zralý muž, s nimi jsem byl znovu dítětem. I tohle štěstí ale muselo skončit. Začínal jsem chápat život.

Mladá paní chřadla, sil jí ubývalo. Smála se méně, jedla méně, hubla... a jednoho dne ji její muž odvezl... a už ji nikdy nepřivezl zpátky. Jako babičku. Co se stalo? Nevím, se mnou se nikdy nikdo nebavil. Přijel velký vůz s pár silnými muži, naložili veškerý nábytek a věci a pak odjel i pán se svými pejsky. S našimi pejsky. Ozvalo se prasknutí dveří, až jsem se celý otřásl. Bylo mi to všechno strašně líto.

Moc jsem tehdy plakal. Plakal jsem tak, jako když odvezli babičku. Jako když má první rodina odjela. Plakal jsem pro smutné lidské osudy, které jsou mou součástí. Jejich ztráta je moje ztráta. Jejich bolest je moje bolest. Ale oni to tak nevnímají. Jsem se svým

smutkem a stárnutím sám.

Zůstal jen zarůstající plevel a štěbetání ptáčků. Trvalo to dlouho. Celé roky jsem byl sám a opuštěný. Myslel jsem, že už se to nemění. Každý den byl stejný. Tklivě jsem vzpomínal na babičku, děvčátka i jejich zlaté kudrlinky, koláče, chryzantémy, psí kožíšky... a všechny tyhle teplé vjemy mi splývaly vjedno a já se v nich chvílkami ohříval jako v podzimním slunci. A právě jednoho pochmurného podzimního dne se rozlehlo prostorem to známé prásknutí dveří. Zadoufal jsem... ale marně. Ano, nebyl už jsem sám, ale neměl jsem ani dobrou společnost. Mým druhem se stal opilý bezdomovec, který hledal úkryt v mrazivém počasí.

Zdi začaly páchnout alkoholem, prostorem se linula sklíčenost, lítost a prázdnota. Cítil jsem chlad ve své hrudi, hořkost z této „společnosti“. Jednoho dne to ten člověk nezvládl. Opil se moc a už neotevřel oči. Tentokrát jsem ale neplakal. Neplakal jsem, protože si za to mohl sám a nechoval se ke mně hezky. Když měl vztek, mlátil do zdí a házel kameny a lahve do oken. A také jsem neplakal proto, že už jsem smrt znal. Věděl jsem o ní a smířil jsem se s ní.

A pak... bylo zase dlouho ticho. Předlouho. Až do dne, kdy v zámku zarachotil klíč. Byla to krásná mladá slečna s ještě krásnějšími úmysly. Chtěla tu mít útulek! Miloval jsem zvířata, a tak jsem zajásal. Radost projela mými starými kostmi jako velká vlna a mé oči se zatřpytily. Ztracené kočičky a pejsci tu našli svůj do-ov. Zase jsem cítil teplé kožíšky a poslouchal předení kočiček a ňafání pejsků. Paní dala na zdi namalovat pestré výjevy ze světa zvířat. Ticho barev a zvuky mazlíčků, kteří jeden po druhém nacházeli nové domovy, mě naplňovaly spokojeností a vděčností. Ale také jsem cítil, že stárnu. Radost už nebyla tak bezbřehá, naivní, bezprostřední jako dřív, občas mne sevřelo v hrudi, jen tak, bezdůvodně, z ničeho nic jsem pocítil obavu a nejistotu, zachvátil mě děs, že to krásné zase skončí. Zkušenosti starého muže, které dítě nezná.

Dlouho jsem však žil takhle hezky. Ve zvířecí společnosti. Lidé, kteří tu pobývali, byli laskaví a soucitní. Já stárnul. Naučil jsem se, že všechny krásné věci netrvaly věčně, a užíval jsem si každé hezké chvíle. Jednoho dne zazvonil zvonek. Myslel jsem, že je to další

přírůstek do naší zvířecí rodiny. Mýlil jsem se. Ten den se nastěhovaly křik, dohady a povyk. Mnoho mladých lidí se scházelo a řešilo, co se mnou bude.

Poprvé se někdo zajímal o MNE. Mladá slečna se přitiskla k mým zdím, hladila malby na mých stěnách, plakala a konejšivě mluvila. Pochopil jsem. Nadešel můj čas. Zbourají mě. Kvůli nějakým moderním domům, kterým prý zabírám místo. Nejsem už prý dost dobrý.

A tak mě opustila i má poslední paní se všemi milovanými zvířátky. Cítím hluboký smutek. Zase jsem sám. Ale jsem vděčný. Nakonec se našel někdo, kdo mě objal a promluvil se mnou.

Lidé si myslí, že my, staré domy, nemáme duši. Tak to ale není. Když mne mladá paní hladila a plakala: „Zbourají tě“, plakal jsem také - smutkem, ale zároveň štěstím, že jsem někomu stál za to, že se mnou promluvil. Že pochopil, že i já mám duši, srdce a že vnímám. Mé staré kosti se naposled zahřály těmi vřelými slovy.

Dnes je 24. dubna. Už vidím jeřáby a bagry dole u rybníčku, jak sem jedou. Je mi smutno. Tohle je můj poslední den. Ale jsem také šťastný, protože jsem vám stihl povědět svůj příběh. A jedno vím jistě. Nikdy na vás, své lidi, nezapomenu.

Adriana Konečná, 15 let

Obsah

Úvodní slovo	3
--------------------	---

Vítězné práce

Alena Karafiátová	5
Eliška Třísková	6
Sofie Muchnová	9
Maxmilián Dudík	11
Magdalena Strnadová	16
Pavel Mikulášek	18
Běta Pecková	20
Phuc Doan Duc	22
Simon Tomášek	25
Ondřej Topka	26

Další vybrané práce

Helena Zikmundová	31
Helena Knötigová	33
Ema Jagošová	36
Veronika Štroufová	38
Adriana Konečná	43

co je

knihovna

knihy, časopisy
a ještě

HRY

zapojte
děti, rodinu
i přátele ...

**AUDIO
KNIHY**

knížky
do ucha ...
čtou se samy

INFO

obraťte se
na nás ...
pomůžeme, vyhledáme

KNIHY

k vypůjčení
on-line ...
zdarma

tak už víte?

stavte se

www.cbvk.cz

**Jihočeská
vědecká
knihovna**

v Českých Budějovicích

v Českých Budějovicích

Jihočeský kraj